

Освіта і субота

По суботах ми не відвідуємо заняття та не складаємо іспити у світських навчальних закладах освіти на підставі наступних місць Біблії.

Встановлення суботи: *«І звершив Бог до сьомого дня діла Свої, які Він робив, і спочив у день сьомий від усіх діл Своїх, які чинив. І благословив Бог сьомий день, і освятив його, бо спочив від усіх діл Своїх, які Бог чинив і створював»* (Буття 2:2-3).

Четверта заповідь: *«Пам'ятай день суботній, щоб святити його; шість днів працюй і виконуй [у них] усякі справи твої, а день сьомий – субота Господу, Богу твоєму: не роби в цей день ніякої справи ні ти, ні син твій, ні дочка твоя, ні раб твій, ні рабиня твоя, ні [віл твій, ні осел твій, ні всяка] худоба твоя, ні прибулець, який в оселях твоїх; бо за шість днів створив Господь небо і землю, море й усе, що в них, а на день сьомий спочив; тому благословив Господь день суботній і освятив його»* (Вихід 20:8-11).

Слова Ісуса Христа відносно суттєво більш критичного питання ніж здобуття освіти та складання іспитів: *«Ісус сказав їм у відповідь: ...Моліться ж, щоб не сталася втеча ваша взимку або в суботу, бо тоді буде велика скорбота, якої не було від початку світу донині і не буде»* (Матфея 24:4,20-21).

Обітниця: *«Блаженні ті, які дотримуються заповідей Його, щоб мати їм право на дерево життя і ввійти в місто воротами»* (Одкровення 22:14).

Подяка Богу, в теперішній час в Україні на підставі Конституції та інших Законів надається право сповідувати будь-яку релігію та мати доступ до освіти незалежно від ставлення до релігії.

«Державна система освіти в Україні відокремлена від церкви (релігійних організацій), має світський характер. Доступ до різних видів і рівнів освіти надається громадянам незалежно від їх ставлення до релігії» (Закон України «Про свободу совісті та релігійні організації», стаття 6, частина 1).

«Кожен має право на свободу світогляду і віросповідання. Це право включає свободу сповідувати будь-яку релігію або не сповідувати ніякої, безперешкодно відправляти одноособово чи колективно релігійні культури і ритуальні обряди, вести релігійну діяльність. Здійснення цього права може бути обмежене законом лише в інтересах охорони громадського порядку, здоров'я і моральності населення або захисту прав і свобод інших людей. Церква і релігійні організації в Україні відокремлені від держави, а школа - від церкви. Жодна релігія не може бути визнана державою як обов'язкова...» (Конституція України, стаття 35, частини 1-3).

«Кожен має право на освіту. Повна загальна середня освіта є обов'язковою. Держава забезпечує доступність і безоплатність дошкільної, повної загальної середньої, професійно-технічної, вищої освіти в державних і комунальних навчальних закладах; розвиток дошкільної, повної загальної середньої, позашкільної, професійно-технічної, вищої і післядипломної освіти, різних форм навчання; надання державних стипендій та пільг учням і студентам» (Конституція України, стаття 53, частини 1-3).

«Доступність освіти як конституційна гарантія реалізації права на освіту на принципах рівності, визначених статтею 24 Конституції України, означає, що нікому не може бути відмовлено у праві на освіту, і держава має створити можливості для реалізації цього права» (витяг з Рішення Конституційного Суду № 5-рп/2004 від 04.03.2004 про офіційне тлумачення положень частини третьої статті 53 Конституції України).

«Завданнями цього Закону є: гарантування права на свободу совісті громадянам України та здійснення цього права; забезпечення відповідно до Конституції України, Декларації про державний суверенітет України та норм міжнародного права, визнаних Україною, соціальної справедливості, рівності, захисту прав і законних інтересів громадян незалежно від ставлення до релігії; визначення обов'язків держави щодо релігійних організацій; визначення обов'язків релігійних організацій перед державою і суспільством; подолання негативних наслідків державної політики щодо релігії і церкви; гарантування сприятливих умов для розвитку суспільної моралі і гуманізму, громадянської злагоди і співробітництва людей незалежно від їх світогляду чи віровизнання» (Закон України про свободу совісті та релігійні організації, стаття 1).

«Кожному громадянину в Україні гарантується право на свободу совісті. Це право включає свободу мати, приймати і змінювати релігію або переконання за своїм вибором і свободу одноособово чи разом з іншими сповідувати будь-яку релігію або не сповідувати ніякої, відправляти релігійні культури, відкрито виражати і вільно поширювати свої релігійні або атеїстичні переконання. Ніхто не може встановлювати обов'язкових переконань і світогляду. Не допускається будь-яке примушування при визначенні громадянином свого ставлення до релігії, до сповідання або відмови від сповідання релігії, до участі або неучасті в богослужіннях, релігійних обрядах і церемоніях, навчання релігії. Батьки або особи, які їх замінюють, за взаємною згодою мають право виховувати своїх дітей відповідно до своїх власних переконань та ставлення до релігії. Здійснення свободи сповідувати релігію або переконання підлягає лише тим обмеженням, які необхідні для охорони громадської безпеки та порядку, життя, здоров'я і моралі, а також прав і свобод інших громадян, встановлені законом і відповідають міжнародним зобов'язанням України» (Закон України «Про свободу совісті та релігійні організації», стаття 3, частини 1-4).

При використанні своїх прав на освіту та релігійні переконання, які по милості Божій надаються нашою державою, не потрібно забувати й про свої обов'язки, зокрема, пам'ятати про повагу до співробітників та керівництва навчальних закладів освіти, попереджувати їх завчасно про неможливість відвідування занять або складання іспиту в суботу. Ми повинні максимально брати на себе незручності, пов'язані з відпрацюванням занять або складанням іспиту в день тижня, відмінний від суботи, зокрема, узгодити з вчителем (викладачем) підходящий йому день та час відпрацювання, оскільки це не заплановано навчальним закладом. При можливості можна просити відвідувати заняття або скласти іспит в інший день разом з іншим класом (групою) для того, щоб вчителю (викладачу) не потрібно було виділяти час спеціально для нас.

«Завжди будьте готові всім, хто домагається від вас звіту про ваше уповання, дати відповідь із лагідністю і благоговінням» (1 Петра 3:15).

«Викладачі релігійних віровчень і релігійні проповідники зобов'язані виховувати своїх слухачів у дусі терпимості і поваги до громадян, які не сповідують релігії, та до віруючих інших віросповідань» (Закон України «Про свободу совісті та релігійні організації», стаття 6, частина 5).

У випадку, якщо в навчальному закладі (школі, технікумі, університеті і т.д.) на суботу призначено деякі заняття або іспит, то пишуть заяву з проханням дозволити відпрацювати заняття або скласти іспит в інший день тижня у зв'язку з релігійними переконаннями. Заяву подають на ім'я найвищої посадової особи закладу (директор, ректор) або одного із замісників (завуча, проректора) з попереднім узгодженням такої заяви з вчителем і класним керівником (або з викладачем і деканом). Для керівництва навчального закладу така заява є підставою для надання відповідних умов доступу до освіти у зв'язку з релігійними переконаннями. При виникненні труднощів у вирішенні питання на рівні навчального закладу, можна звернутися за консультацією та допомогою до регіонального відділу освіти або Міністерства освіти і науки України.

Якщо на суботу призначено заняття у школі або університеті, то пишуть заяву такого зразка:

<i>Директору ЗОШ № 1 м. Києва Прізвище І. Б. учня 9-А класу Прізвище І. Б. (повністю)</i>	<i>Ректору Київського національного університету (наук. звання) Прізвище І. Б. студента І курсу Економічного факультету Прізвище І. Б. (повністю)</i>
---	---

Заява

Прошу дозволити мені не відвідувати заняття по суботах з відпрацюванням в інші дні тижня за релігійними переконаннями.

17 вересня 2018 року

Підпис / Прізвище І. Б. /

Коли на суботу призначено іспит (або залік, контрольну роботу), то зразок основної частини заяви наступний

Прошу дозволити мені скласти іспит з предмету «Історія України» не в суботу, 8 червня 2019 р., а в інший день тижня за релігійними переконаннями.

Якщо відомо, що інший клас або група складає іспит з того ж предмету не в суботу, то можна написати заяву такого зразка:

Прошу дозволити мені скласти іспит з предмету «Історія України» не в суботу, 8 червня 2019 р., а у вівторок 11 червня 2019 р. разом з 9-Б класом (або разом з групою Б12 І курсу Економічного факультету) за релігійними переконаннями.

Якщо зовнішнє незалежне оцінювання (ЗНО) з певного предмету призначено на суботу, то ще під час основного періоду реєстрації (перереєстрації) до основної сесії потрібно подати відповідну заяву для складання іспиту з цього предмету в інший день тижня на додатковій сесії. Зовнішнє незалежне оцінювання (ЗНО) – іспити для вступу до вищих навчальних закладів в Україні.

«Під час основного періоду реєстрації (перереєстрації) подати документи для участі в додатковій сесії мають право особи, які не можуть пройти зовнішнє оцінювання під час основної сесії у зв'язку з тим, що: ... 2) за релігійними переконаннями не можуть взяти участь в основній сесії зовнішнього оцінювання з окремих навчальних предметів, що проводиться в певні дні...» («Деякі питання нормативного забезпечення зовнішнього незалежного оцінювання результатів навчання, здобутих на основі повної загальної середньої освіти», Розділ VI, пункт 4, 2017 р.).

«Ще в січні-лютому ми реєстрували відразу на додаткову сесію ... також тих, хто не міг взяти участь у ЗНО, яке відбувалось у суботу, із релігійних переконань» («Останній шанс для “абітури”», “Експрес”, 2-3 липня 2013 р.).

«Як і в минулому році, окремі категорії громадян в межах часу, відведеного на реєстрацію, могли зареєструватися для проходження зовнішнього незалежного оцінювання під час додаткової сесії. Зокрема, регіональними центрами оцінювання якості освіти зареєстровано 31 особу, які за релігійними переконаннями не можуть взяти участь у тестуванні з окремих предметів, що проводимуться в суботу...» («Офіційний звіт про проведення зовнішнього незалежного оцінювання навчальних досягнень осіб, які виявили бажання вступати до вищих навчальних закладів України в 2014 році»).